

TILASTO-
RAPORTTI

Tilastoraportti vuoden 2003 kustannustenjakoon

Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja
2/2005

Eläketurvakeskus • Pensionskyddscentralen

TILASTORAPORTTI

Tilastoraportti vuoden 2003 kustannustenjakoon

Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja
2/2005

Eläketurvakeskus • Pensionsskyddscentralen

TILASTORAPORTTI

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 010 7511

S-posti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn: 010 7511

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS Finland

Tel. +358 10 7511

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Paino: Edita Prima Oy

Helsinki 2005

ISSN 1459-3823

ABSTRAKTI

Suomessa eläkkeitä rahoitetaan osittain rahastoivan järjestelmän ja jakojärjestelmän mukaisesti. Palkansaajien eläkelakien mukaisten eläkkeet eli TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL- eläkkeet kustannetaan osittain rahastoivan järjestelmän mukaisesti ja kukin eläkelaitos vastaa palkansaajien eläkelakien mukaan siitä eläkkeen osasta, joka on rahastoitu kyseisessä eläkelaitoksessa. Muun osan TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL- eläkkeestä eli tasausosan kustantavat edellä mainittuja työeläkelakeja vakuuttavat eläkelaitokset yhdessä. Vuonna 2003 edellä mainittujen lakien mukaiset maksetut eläkkeet olivat noin seitsemän miljoonaa euroa, josta viidennes oli rahastoitua osaa ja loput yhteisesti kustannettavaa.

Yrittäjien ja maatalousyrittäjien eläkkeet eli YEL- ja MYEL- eläkkeet kustannetaan jakojärjestelmän mukaisesti, ja valtio osallistuu näiden eläkkeiden kustantamiseen. YEL:n mukaan karttuneet eläkkeet kustantavat YEL-eläkelaitokset yhdessä. Vuonna 2003 YEL:n eläkemeno oli runsas puoli miljoonaa euroa, josta valtio kustansi noin seitsemän prosenttia. MYEL:n mukaan karttunut eläkemeno oli vajaa puoli miljoonaa euroa, josta Maatalousyrittäjien eläkelaitos kustansi reilun viidenneksen ja valtio loput.

LUKIJALLE

Tämä raportti tarkastelee yksityisen sektorin vuoden 2003 kustannustenjakoa. Raportti vastaa aikaisemmin vuosittain ilmestyneitä katsauksia vastuunjakoon ja tarkastelee vastuunjaon perusteita, ohjeita, eläkekustannusten ja muiden kustannusten jakoa ja taulukoita edellä mainituista asioista. Taulukoista ilmenee vastuunjaon perusteena olevat suureet vuodelta 2003, eläkelajien eläkeosat ja niiden rahoitus, viimeisen laitoksen periaatteesta johtuvat selvitykset ja lopullinen selvittely. Lopullinen selvittely tehdään vastuunjakovuotta seuraavana vuotena. Liitteissä on myös taulukoita vastuunjakojärjestelmän kehityksestä sekä ennuste tulevasta maksutasosta. Vuonna 2004 myös julkinen sektori tulee mukaan Vilma-sopimuksen myötä viimeisen laitoksen periaatteeseen ja täten eläkeselvittelyyn. Raportti laajenee jatkossa käsittelemään myös julkista sektoria eläkeselvittelyn myötä.

Tämän raportin sisällöstä vastaavat vastuunjaon asiantuntija Johanna Juujärvi ja matemaatikko Sari Martikainen, joille julkaisun sisältöä koskevat kyselyt ja ehdotukset pyydetään osoittamaan.

Helsingissä huhtikuussa 2005

Eläketurvakeskus

SISÄLTÖ

1	Yleistä	9
2	Vastuunjaon perusteet ja ohjeet	12
	2.1 Viimeisen laitoksen periaate.....	12
	2.2 Yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjako.....	12
3	Eläkekustannusten jako	14
	3.1 TEL-LEL-TaEL-MEL-MYEL-eläkkeiden ja kuntoutusrahojen vastuunjako	15
	3.1.1 Hyvitettävät eläkeosat.....	15
	3.1.2 Eläkelaitosten maksu yhteisesti kustannettavista TEL-LEL-TaEL-MEL- eläkkeistä	16
	3.1.3 Eläkelaitosten maksu omalla vastuulla olevista eläkeosista, jotka toinen eläkelaitos on maksanut.....	16
	3.1.4 Vastuunjaon suorittaminen	17
	3.1.5 Vastuunjaon tarkastelua	17
	3.1.6 Vastuunjaon ennakot	18
	3.2 YEL-eläkkeiden vastuunjako	18
	3.2.1 Hyvitettävät eläkkeet.....	18
	3.2.2 YEL-maksutulo	18
	3.2.3 Yhteisesti kustannettavien YEL-eläkkeiden rahoitus	19
	3.2.4 Vastuunjaon selvittely	20
	3.2.5 Vastuunjaon ennakot	20
4	Muuta kustannusjakoa, selvitystä ja tarkastusta	21
	4.1 Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu	21
	4.2 Eläke-Kansan konkurssista aiheutunut vastuunjakoselvittely	22
	4.3 Luottovakuutusmaksun palautus.....	23
	4.4 Siirtymämaksu	23
	4.5 EY-siirtomäärät.....	24

Liitteet

Liite 1	Taulukko 4: TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n rahoituksen ja vastuunjaon perusteena olevat suuret vuodelta 2004'3 Taulukko 5: TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaan karttuneiden eläkkeiden yhteisesti kustannettavat osat ja niiden rahoitus vuodelta 2003 Taulukko 6: Viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvat selvitykset TEL:n, LEL:n TaEL:n, MEL:n, ja MYEL:n mukaan karttuneiden eläkeosien kustannusten jaosta Taulukko 7: Vuoden 2003 TEL-LEL-TaEL-MEL-MYEL-vastuunjaon lopullinen selvittely
Liite 2	Taulukko 8: YEL-eläkkeiden vastuunjako vuodelta 2003
Liite 3	Vastuunjakojärjestelmän määrällinen kehitys: Taulukko 9: TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL-vastuunjako Taulukko 10: YEL-vastuunjako
Liite 4	Vastuunjaon kertoimet ja niiden kuvaus
Liite 5	Maksutasoennuste 24.11.2004

1 Yleistä

Kukin eläkelaitos vastaa palkansaajien eläkelakien mukaan (TEL, LEL, TaEL ja MEL) karttuneen eläkkeen siitä osasta, joka on rahastoitu ko. eläkelaitoksessa. Muun osan eli ns. tasausosan kustantavat kaikki TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitokset yhdessä. Tasausosan kautta katettavat kustannukset jaetaan eläkelaitosten kesken, hieman yleistäen, eläkelaitoksissa vakuutettujen palkkasummien suhteessa. Koska myös työttömyysajalta karttuu eläkettä, Työttömyysvakuutusrahasto osallistuu yhteisesti kustannettavien eläkeosien sekä LEL Työeläkekassan (nykyisin Eteran) ja Merimieseläkekassan vastuulla olevien eläkkeiden kustantamiseen.

Yrittäjien eläkelain (YEL) mukaan karttuneen eläkeosan kustantavat 10 YEL-eläkelaitosta yhdessä. Jos maksu ei riitä eläkeosien kustantamiseen, valtio kustantaa loput. Vastaavasti maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL) mukaan karttuneet eläkeosat kustantaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA) samana vuonna perityillä maksuilla ja jäljelle jäävän osan kustantaa valtio.

Eläkkeiden maksussa noudatetaan yksityisellä sektorilla ns. viimeisen laitoksen periaatetta. Vaikka eläkkeensaaja on työuransa aikana voinut olla vakuutettuna useassa eri eläkelaitoksessa, koko yksityisen sektorin työeläkelakien mukaan karttuneen eläkkeen maksaa se eläkelaitos, jossa eläkkeensaaja oli viimeksi vakuutettuna. Viimeinen laitos maksaa siis myös eläkeosia, jotka ovat toisten eläkelaitosten vastuulla.

Eläketurvakeskus hoitaa eläkekustannusten jaon yksityisen sektorin eläkelaitosten kesken. Eläketurvakeskus arvioi eläkelaitoksille vastuunjaon ennakot tulevalle kalenterivuodelle. Kustannusten lopullinen selvittely tehdään kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä.

Vastuunjakoa ennakkomaksujärjestelmiseen voisi kuvata eräänlaiseksi vuosittain tehtäväksi tilien tasaukseksi. Jos eläkelaitos on maksanut enemmän kuin oman osuutensa yksityisellä sektorilla maksetuista eläkkeistä, Eläketurvakeskus maksaa erotuksen eläkelaitokselle. Jos eläkelaitos on maksanut vähemmän kuin osuutensa, eläkelaitos suorittaa Eläketurvakeskukselle erotuksen. Rahaliikenteen hoitamiseksi ei tarvita varsinaista rahastoa, sillä suorittavat eläkelaitokset maksavat Eläketurvakeskukselle 2 päivää aikaisemmin kuin Eläketurvakeskus hyvittää saavia eläkelaitoksia.

Vuonna 2003 yhteensä 55 eläkelaitosta peri yksityisen sektorin työeläkemaksua ja maksoi työeläkkeitä.

TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaan karttunut eläkemeno vuonna 2003 oli 6 943 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa. Eläkemenosta 21,4 % oli rahastoitua ja kustannettiin suoraan eläkelaitoksen vastuun katteena olevista rahastoista. TEL-LEL-TaEL-MEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa menoa oli 78,6 %. Siitä kustannettiin saman vuoden työeläkemaksulla 95 % ja Työttömyysvakuutusrahaston maksulla 5 %. Loput 0,3 % eläke-

menosta oli Merimieseläkekassan (MEK) kustannettavaa MEL-ylitettä. Valtio osallistuu MEK:n kustannuksiin maksamalla kolmasosan MEL:n mukaan karttuneesta eläkemenosta. Vuonna 2003 valtion osuus oli 33 miljoonaa euroa.

Taulukko 2. TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaan karttunut eläkemeno (liitteen I tiedot)

Eläkelaji	Yhteisesti kustannettava meno		Rahastoitu meno		Eläkemeno	
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Vanhuuseläkkeet	3 518	90	401	10	3 920	100
Työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutusrahat	588	41	835	59	1 424	100
Työttömyyseläkkeet	391	69	177	31	568	100
Perhe-eläkkeet	687	100	-	-	687	100
Osa-aikaeläkkeet	136	100	-	-	136	100
TEL-lisäturva	140	75	47	25	186	100
MEL-ylite (lisäturva)	-	-	-	-	22	100
Yhteensä	5461	79	1 460	21	6 943	100

Vuonna 2003 YEL:n mukaan karttunut eläkemeno oli 548 miljoonaa euroa, josta YEL-eläkelaitokset kustansivat 92,9 % ja valtio loput.

MYEL:n mukaan karttunut eläkemeno oli 491 miljoonaa euroa, josta MELA kustansi 23 % ja valtio loput.

Eläkelaitoksille hyvitetiin TEL:n, LEL:n, TaEL:n, MEL:n ja MYEL:n mukaisia eläkeosia 5 529 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa. Hyvitettävistä eläkkeistä yhteisesti kustannettavia eläkeosia oli 5 460 miljoonaa euroa ja jonkun toisen eläkelaitoksen vastuulla olevia eläkeosia 69 miljoonaa euroa.

Koska vastuunjaossa tilien tasaus tapahtuu nettoperiaatteella, rahaliikenne jäi viidennekseen hyvitetävien eläkemenojen 5 529 miljoonan euron yhteismäärästä. Eläketurvakeskuksen kautta kulki vuoden 2003 eläkekustannusten jakoa varten 1 066 ^{*)} miljoonaa euroa. Vastaa- vasti hyvitettiin YEL:n mukaisia eläkeosia 548 miljoonaa euroa. Nettoperiaatteen ansiosta rahaliikenne pieneni 97 miljoonaan euroon sisältäen valtion maksaman 39 miljoonan euron osuuden.

Eläkelaitosten keskinäisten eläkekustannusten jaon lisäksi Eläketurvakeskus

- peri työttömyysajalta ja eräiltä koulutusajoilta karttuvan eläketurvan kulujen peittämi- seksi Työttömyysvakuutusrahastolta työeläkevakuutusmaksuna 369 ^{**)} miljoonaa euroa. Maksu hyvitettiin Kuntien eläkevakuutuksen, Kirkon keskusrahaston ja yksityisen sek- torin eläkelaitosten kesken niiden piiriin kuuluvien vakuutettujen ansioon suhteutettu- jen työttömyyspäivärahopäivien ja eräiden koulutuspäivien suhteessa
- määräsi kunkin eläkelaitoksen osuuden Eläke-Kansan tappioiden peittämiseksi peritystä 11 ^{*)} miljoonasta eurosta. Maksu hyvitettiin Eläke-Kansan kannan vastaanottaneelle 5 eläkeyhtiölle
- määräsi kunkin laitoksen osuuden Eläketurvakeskuksen 37 ^{**)} miljoonan euron kustan- nuksista
- määräsi kunkin laitoksen osuuden luottovakuutuksesta kertyneen 5 ^{**)} miljoonan euron palautuksesta
- tarkisti valtioyhtiöiden maksamasta TEL-maksusta valtiolle siirrettävän 88 ^{**)} miljoon- nan euron osuuden.

^{*)} Liitteen 1 taulukon 7 vastuunjaon ennakoiden ja lopullisen selvittelyn summa tasossa 1.7.2003

^{**)} Luvut 1.7.2003 tasossa

2 Vastuunjaon perusteet ja ohjeet

2.1 Viimeisen laitoksen periaate

Yksityisellä sektorilla eläkkeet maksetaan viimeisen laitoksen periaatteen mukaan. Eläkkeen myöntää se eläkelaitos, jossa eläkkeensaaja oli viimeksi vakuutettuna. Kyseinen eläkelaitos ratkaisee eläkkeen sekä omalta että aikaisemmin ansaittujen vapaakirjojen osalta ja maksaa koko eläkkeen eläkkeensaajalle. Maksava eläkelaitos perii maksettavaan eläkkeeseen mahdollisesti sisältyvät, toisten eläkelaitosten vastuulla olevat eläke-erät keskitetysti vastuunjakojärjestelmän välityksellä.

TEL 10b §:n, LEL 2a §:n, TaEL 11 §:n, MYEL 16a §:n, YEL 2a §:n ja MEL 2 §:n mukaan asetuksella säädetään ratkaisevasta eläkelaitoksesta.

Ratkaisevan eläkelaitoksen määräytymisestä säädetään TEA 12 §:ssä. LEA 13 §, TaEA 3 §, MYEA 11 §, YEA 11 § sekä MEA 6 § sisältävät tältä osin viittauksen TEA 12 §:ään.

Eläketurvakeskus selvittää kalenterivuositain, miten eläkelaitosten keskinäinen vastuu edellisen vuoden aikana maksetuista eläkkeistä jakautuu. Selvityksen perusteella Eläketurvakeskus suorittaa eläkelaitokselle hyvityksen niistä eläkekustannuksista, joista muu eläkelaitos tai eläkelaitokset yhteisesti ovat vastuussa ja perii tätä varten eläkelaitoksilta maksun. Tästä selvittelystä säädetään TEA 16 §:ssä. LEA 19 §, TaEA 4 §, MYEA 18 §, YEA 16 § ja MEA 8 § sisältävät viittauksen TEA 16 §:ään.

2.2 Yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjako

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä, kuntoutusrahoista ja muista kuntoutusetuuksista aiheutuvista kuluista on säädetty TEL 12 §:ssä, LEL 9 §:ssä, TaEL 11 §:ssä, YEL 10 §:ssä, MYEL 13 §:ssä ja MEL 3 a §:ssä. Näiden säännösten mukaan

- TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaiset eläkkeet ja kuntoutusrahat jaetaan kahteen osaan, joista toisesta eläkelaitos vastaa välittömästi itse (rahastoitu osa) ja toisesta TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL-eläkelaitokset vastaavat yhteisesti (yhteisesti kustannettava osa).
- YEL:n mukaisista eläkkeistä ja kuntoutusrahoista vastaavat YEL-eläkelaitokset yhteisesti ja
- MYEL:n mukaisista eläkkeistä ja kuntoutusrahoista vastaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjaon suorittaa Eläketurvakeskus, joka pyytää vastuunjaon suorittamiseksi tarpeelliset tiedot eläkelaitoksilta.

MEL-ylitteen kustantaa Merimieseläkekassa yksin. Valtio rahoittaa kolmanneksen Merimieseläkekassan eläkemenosta. Lisäksi valtio osallistuu YEL:n ja MYEL:n eläkkeiden kustannuksiin siltä osin kuin vakuutusmaksut eivät tähän riitä. Yrittäjien eläkeasetuksen 17 a §:n mukaan valtio suorittaa kustannusosuutensa yhteisesti kustannettavista YEL-eläkkeistä seuraavan vuoden heinäkuun ensimmäiseen päivään mennessä. Tämän vuoksi vastuunjaon selvittely YEL-eläkkeiden osalta suoritetaan aikaisempaa ajankohtana kuin muiden eläkkeiden osalta.

Eläkelaitosten osallistuminen yhteisesti kustannettavista eläkkeistä aiheutuviin menoihin on vuodelta 2003 määräytynyt TEL 12 §:n nojalla sosiaali- ja terveysministeriön 28.1.1997 antaman päätöksen (1997/83) perusteella. Vastuunjaon periaatteista säädetään sosiaali- ja terveysministeriön 29.5.1998, 15.2.2000, 21.6.2000, 1.3.2001, 5.12.2001, 20.12.2001 ja 18.9.2002 vahvistamissa vastuunjakoperusteissa (ETK:n yleiskirjeet B2/98, B2/2000, B4/2000, B2/2001, B7/2001, B12/2001 ja B3/2002).

Liitteessä 6 on ETK:n vuosittain kokoaman ”Kustannusten jaon perusteet ja perustelut” -kansion sisällysluettelo vuodelta 2003, josta käy ilmi kaikki perusteet, soveltamisohjeet ja kertoimet, joita on käytetty vuoden 2003 vastuunjaossa.

3 Eläkekustannusten jako

Eläkelaitosten kesken jaettavien eläkekustannusten kannalta eläkemeno jakaantuu kolmeen pääryhmään.

- Palkansaajien eläkelakien mukaan yhteisesti kustannettavat osat. Yhteisesti kustannetaan rahastoimaton osa eläkemenoista MEL-ylitettä lukuun ottamatta. Vuonna 2003 osa oli 5 461*) miljoonaa euroa.
- Eläkelaitosten omalla vastuulla olevat eläkeosat. Näitä osia ovat palkansaajien eläkelakien mukaiset rahastoidut osat, joista eläkkeitä rahastoineet eläkelaitokset vastaavat. Lisäksi Merimieseläkekassan vastuulla on MEL-ylite, johon lasketaan TEL:n perusturvan ylittävät MEL:n mukaan karttuneet eläkeosat. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuulla on MYEL:n mukaan karttuneet eläkeosat ja YEL:n lisäturvaa vakuuttaneet YEL-laitokset vastaavat omista osistaan. Eläkelaitosten omalla vastuulla olevia eläkeosia maksettiin 1976 miljoonaa euroa, josta 1 460 miljoonaa euroa oli palkansaajien eläkelakien mukaan rahastoituja eläkeosia, 22 miljoonaa euroa MEL-ylitettä, 2 miljoonaa euroa YEL-lisäturvaa ja 491 miljoonaa euroa MYEL:n mukaan karttuneita eläkeosia.
- Yrittäjien eläkelain mukaan yhteisesti kustannettavat osat. Nämä eläkeosat ovat kaikkien YEL-laitosten yhteisellä vastuulla ja niitä maksettiin 548 miljoonaa euroa vuonna 2003.

*) Ei sisällä edeltäviin vuosiin kohdistuvia korjauksia

Palkansaajien eläkelakien mukaan yhteisesti kustannettavat osat ja tiettyjen eläkelaitosten vastuulla olevat eläkeosat, jotka toinen eläkelaitos on maksanut selvitetään nk. TEL-LEL-TaEL-MEL-MYEL-vastuunjaossa. Erikseen selvitetään YEL-eläkkeiden vastuunjako ja valtion osuus. Eläketurvakeskuksen hoitamaan eläkkeiden vastuunjakoon eivät kuulu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen itse maksamat MYEL:n mukaan karttuneet eläkeosat. Maatalousyrittäjien eläkelaitos hoitaa itse myös MYEL-eläkkeiden valtionosuuden selvittelyn.

3.1 TEL-LEL-TaEL-MEL-MYEL-eläkkeiden ja kuntoutusrahojen vastuunjako

Vuoden 2003 aikana toiminnassa oli 55 vastuunjakoon osallistuvaa eläkelaitosta. Toimintaan osallistui 6 työeläkevakuutusyhtiötä, 37 eläkesäätiötä, 8 eläkekassaa, LEL Työeläkekassa (Etera), Merimieseläkekassa, Esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassa (Etera) sekä Maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Vuoden 2003 vastuunjaosta eläkelaitoksille annettiin päätökset 29.10.2004. Eläkelaitoksille määrätty suoritus oli maksettava Eläketurvakeskukselle 30.11.2004 mennessä ja Eläketurvakeskuksen puolestaan oli maksettava eläkelaitosten saatavat 2.12.2004 mennessä.

Seuraavassa esitetään vastuunjaon periaatteet ja vastuunjakoon liittyvät suureet kaikkien laitosten osalta yhteensä. Liitteen 1 taulukoissa 4–7 suureet on kuvattu tarkemmin eläkelaitostyypeittäin.

3.1.1 Hyvitettävät eläkeosat

TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevia eläkkeitä oli 5 460 miljoonaa euroa. Eläkelaitostyyppin mukainen jakauma näkyy liitteen 1 taulukossa 5. TEL-LEL-TaEL-MEL-laitosten lisäksi myös MELA maksoi yhteisellä vastuulla olevia eläkeosia viimeisen laitoksen periaatteen mukaisesti. Lisäksi eläkelaitokset maksoivat 65 miljoonaa euroa TEL:n, LEL:n, TaEL:n, MEL:n tai MYEL:n mukaan karttuneita eläkeosia, jotka olivat jonkun toisen eläkelaitoksen kustannettavia. Eläkelaitosten maksamat edellä mainitut eläkeosat otetaan huomioon TEL-LEL-TaEL-MEL-MYEL-eläkkeiden vastuunjaossa hyvitettävänä eläkeosina (E^a , E^b , E^d , E^m).

3.1.2 Eläkelaitosten maksu yhteisesti kustannettavista TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkkeistä

Eläkelaitoksen osuus yhteisesti kustannettavista TEL-LEL-TaEL-MEL-vanhuuseläkkeistä määräytyy vakuutusmaksujen tasausosien ja tasausosista edellisen vuoden loppuun mennessä kertyneen tasausvastuun perusteella. Vuonna 2003 tasausosien (Ba^{*}) yhteismäärä oli 5 588 miljoonaa euroa ja tasausvastuut 31.12.2002 tasossa olivat yhteensä 2 421 miljoonaa euroa. Eläkelaitostyyppin mukainen jakautuma näkyy liitteen 1 taulukosta 4.

Eläkelaitoksen vanhuuseläkemaksua varten määritellään kerroin q^a . Se määräytyy periaatteessa siten, että yhteisesti kustannettavista TEL-LEL-TaEL-MEL-vanhuus-eläkemenoista vähennetään Työttömyysvakuutusrahaston maksu ** tasaukseen ja tulos jaetaan eläkelaitosten tasausmaksutulojen * ja tasausvastuiden yhteismäärällä. Näin kertoimeksi eli maksuprosentiksi saatiin 40,29 % ja tämän prosentin mukainen maksu peritään kunkin TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitoksen tasausmaksutulon ja tasausvastuun yhteismäärästä.

Eläkelaitoksen osuutta yhteisesti kustannettavista työkyvyttömyys-, työttömyys-, perhe-, osa-aika- ja TEL-lisäeläkkeistä varten määritellään kerroin q_b . Osuus määräytyy vastuunjaon perusteena olevien vakuutusmaksu- tai vuosimaksutulojen (Bb^{*}) perusteella. Näiden yhteismäärä oli 7 856 miljoonaa euroa. Maksu yhteisesti kustannettavista työkyvyttömyys-, työttömyys-, perhe- ja osa-aikaeläkkeistä sekä TEL-lisäeläkkeistä oli 24,49 % eläkelaitoksen maksutulosta lisätynä TEL:n rekisteröityä lisäeläketurvaa harjoittaneiden laitosten lisäeläketurvan tasausmaksutulolla ja korkotuotolla, joka oli 18 miljoonaa euroa (B^{bl}).

^{*}) ilman siirtymämaksua

^{**}) kuvattu kohdassa 4.1

3.1.3 Eläkelaitosten maksu omalla vastuulla olevista eläkeosista, jotka toinen eläkelaitos on maksanut

Eläkelaitosten omalla vastuulla olevat osat ovat

- palkansaajien eläkelakien mukaiset rahastoidut osat, joista eläkettä rahastoineet eläkelaitokset ovat vastuussa
- MYEL:n mukaan karttuneet eläkeosat, joista MELA on vastuussa
- MEL-ylite, johon lasketaan TEL:n perusturvan ylittävä MEL:n mukaan karttunut eläkeosa ja josta Merimieseläkekassa vastaa
- TEL:n ja YEL:n rekisteröidyn lisäturvan mukaiset rahastoidut osat, joista eläkettä rahastoineet eläkelaitokset ovat vastuussa.

Määrä, jonka eläkelaitos on maksanut toisen eläkelaitoksen vastuulla olevista eläkeosista, peritään eläkelaitokselta, jonka vastuulla eläkkeen kustantaminen on.

Vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien selvittely tapahtuu eläkelaitosten yhteisesti kustannettavien eläkeosien selvittelyn yhteydessä. Eläkelaitokselle hyvittävä vanhuuseläkeosa määräytyy siten, että maksetuista vanhuuseläkkeistä vähennetään eläkelaitoksen vastuulla olevat rahastoidut vanhuuseläkeosat riippumatta siitä, mikä eläkelaitos rahastoidut osat on maksanut.

Muiden kuin vanhuuseläkkeiden rahastoitujen eläkeosien suhteen menetellään seuraavasti. Kukin eläkelaitos ilmoittaa Eläketurvakeskukselle maksamansa toisen eläkelaitoksen vastuulla olevat eläkkeet. Tämän perusteella Eläketurvakeskus määrää kunkin eläkelaitoksen maksun omalla vastuulla olevista eläkeosista, jotka toinen eläkelaitos on maksanut. Vuonna 2003 eläkelaitokset maksoivat 65 miljoonaa euroa toistensa vastuulla olevia eläkeosia. Selvittely on tarkemmin kuvattu liitteen 1 taulukossa 6. (Vanhuuseläkkeiden rahastoidut osat eivät ole mukana taulukon erittelyssä.)

3.1.4 Vastuunjaon suorittaminen

Jos eläkelaitokselle hyvittävä määrä, eli eläkelaitoksen maksamien eläkkeiden yhteisesti kustannettavien osien ja muiden laitosten vastuulla olevien osien yhteismäärä, oli eläkelaitokselle määrättävää maksua suurempi, muodostui eläkelaitokselle erotuksen suuruinen saatava vastuunjaosta. Päinvastaisessa tapauksessa eläkelaitoksen puolestaan oli suoritettava erotus vastuunjakoon. Edellä mainituille maksuille ja hyvityksille laskettiin vuonna 2003 vuotuisen korkokannan mukaan korkoa 4,25 % 1.1.2003 – 30.6.2003 ja 4,00 % 1.7.2003 – 31.12.2003 (4,50 % 1.1.2004 – 30.6.2004 ja 5,00 % 1.7.2004 – 31.12.2004).

3.1.5 Vastuunjaon tarkastelua

Vastuunjakoa varten saadut tiedot tarkistettiin Eläketurvakeskuksessa kohtuullisuuskontrollin lisäksi vertaamalla eläkelaitosten ilmoittamia tietoja mm. tilasto-, tilinpäätös- ja vuosikertomustietoihin. Havaitut epäselvyydet ja puutteellisuudet selvitettiin yleensä puhelimitse tai sähköpostitse.

Eläkelaitoksen hyvityksen ja maksun erotus, kun ei oteta huomioon vastuunjaon ennakkoa eikä Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksun ennakkoa, oli positiivinen 29 eläkelaitoksen osalta, ts. nämä laitokset saivat vastuunjaosta. 26 eläkelaitosta suoritti maksun ja hyvityksen erotuksen Eläketurvakeskukselle.

Eläkelaitosten vakuutettujen ikäjakaumat poikkeavat toisistaan. Tätä erilaisuutta kuvaa myös mm. maksettujen vanhuuseläkkeiden määrä. Koska suurin osa vanhuuseläkkeistä on yhteisesti kustannettavia, on vanhuuseläkkeiden määrällä oleellinen vaikutus eläkelaitoksen hyvitykseen.

3.1.6 Vastuunjaon ennakot

Vuodelle 2003 määrättiin vastuunjaon ennakot niille eläkelaitoksille, jotka olivat toiminnassa 1.1.2003 ja joille vastuunjakoperusteiden mukaisesti vuodelle 2003 arvioitu saatava tai suoritus oli vähintään 85 000 euroa.

Päätökset ennakon perimisestä ja hyvittämisestä annettiin 29.11.2002. Niiden perusteella 29 eläkelaitosta maksoi Eläketurvakeskukselle kuukausittain keskimäärin 56 miljoonaa euroa. Eläketurvakeskus puolestaan maksoi saman summan kuukausittain ennakkona 26 eläkelaitokselle. Ennakot otettiin huomioon lopullisessa vastuunjaon selvittelyssä laskuperustekorolla korkoutettuina. Vastuunjaon ennakkoselvittely alensi lopullisen selvittelyn yhteydessä Eläketurvakeskuksen kautta kulkeneen rahamäärän 1 134 miljoonasta eurosta 149 miljoonaan euroon.

3.2 YEL-eläkkeiden vastuunjako

Vuonna 2003 YEL-toimintaa harjoitti 6 työeläkevakuutusyhtiötä ja 4 eläkekassaa. YEL-vastuunjako tehdään muusta vastuunjaosta poiketen kesällä. Eläkelaitoksille annettiin päätökset vuoden 2003 vastuunjaosta 18.6.2004. Eläkelaitoksille määrätyt suoritukset oli maksettava Eläketurvakeskukselle 1.7.2004 mennessä ja Eläketurvakeskuksen oli maksettava eläkelaitosten saatavat 5.7.2004 mennessä.

Seuraavassa on esitetty YEL-eläkkeiden vastuunjaon periaatteet ja vastuunjakoon liittyvät suuret kaikkien eläkelaitosten osalta. Liitteen 2 taulukossa 8 on tarkemmin kuvattu suuret eläkelaitostyypeittäin.

3.2.1 Hyvitettävät eläkkeet

Vuonna 2003 TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, YEL- ja MYEL-eläkelaitokset maksoivat yhteisesti kustannettavia YEL:n mukaan karttuneita eläkkeitä 548 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa.

3.2.2 YEL-maksutulo

YEL-eläkkeiden kustannuksiin osallistuvat 10 YEL-laitosta ja valtio. YEL-vakuutusmaksuprosentti määrätään siten, että se vastaa keskimääräistä TEL-maksu-prosenttia. Tällöin jätetään huomioonottamatta Eläke-Kansan tappioiden peittämiseksi peritty osa ja luottovakuutustoiminnasta aiheutuvien kulujen korvaamiseksi suoritettu maksu. Vuonna 2003 yrittäjien maksu oli 21,4 % vahvistetusta työtulosta, lukuun ottamatta aloittavia yrittäjiä, jotka saivat maksualennusta. YEL:n mukainen maksutulo oli 538 miljoonaa euroa vuonna 2003.

3.2.3 Yhteisesti kustannettavien YEL-eläkkeiden rahoitus

YEL-eläkkeet ovat YEL:n mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten yhteisesti kustannettavia. YEL-perusturvan vastuunjaon perusteena olevan vastuun määrä 31.12.2002 oli 94 miljoonaa euroa. YEL-vastuuksi saadaan 603 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa, kun vastuuseen lisätään puolen vuoden laskuperustekorko ja YEL-maksutulo 538 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa, josta ensin on vähennetty 31 miljoonaa euroa teoreettinen hoitokulu. YEL-vastuu on ulosotossa olevia avoimia maksuja lukuun ottamatta käytettävissä YEL-menojen kustantamiseen. Ulosotossa olevia avoimia maksuja oli 94 miljoonaa euroa vuonna 2003, jolloin YEL-eläkkeiden kustantamiseen oli käytettävissä 509 miljoonaa euroa. Yrittäjien eläkelain 10 §:n mukaan valtio osallistuu YEL-eläkkeiden kustannuksiin, mikäli edellä määritellyn YEL-vastuun varat eivät niihin riitä. Valtion kustannettavaksi jäi vuonna 2003 siten 39 miljoonaa euroa. Lopullinen vastuunjako suoritettiin 1.7.2004 ja liitteen 2 taulukossa 8 luvut on ilmoitettu tässä tasossa.

3.2.4 Vastuunjaon selvittely

Jos eläkelaitokselle hyvitetävä määrä oli eläkelaitoksen maksua suurempi, eläkelaitokselle tuli erotuksen suuruinen saatava vastuunjaosta. Jos taas eläkelaitoksen maksu on eläkelaitokselle hyvitetävää määrää suurempi, eläkelaitos maksaa erotuksen vastuunjakoon. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien vastuunjakoperusteiden mukaan edellä mainituille maksuille ja hyvityksille laskettiin laskuperusteiden mukaista korkoa. Edellä mainituille maksuille ja hyvityksille laskettiin vuonna 2003 vuotuisen korkokannan mukaan korkoa 4,25 % 1.1.2003 – 31.12.2003 ja 4,50 % 1.1.2004 – 31.12.2004.

3.2.5 Vastuunjaon ennakot

Vuotta 2003 koskevassa ennakkoselvittelyssä ennakot oli määrätty sellaisille eläkelaitoksille, jotka olivat toiminnassa 1.1.2003 ja joille ennakon määrän (saatava tai suoritus) vuodelle 2003 arvioitiin marraskuussa 2002 olevan vähintään 20 000 euroa.

Päätökset ennakoista ajalle 1.1. – 30.6.2003 annettiin 29.11.2002. Niiden perusteella 4 eläkelaitosta suoritti Eläketurvakeskukselle ennakkoa kuukausittain yhteensä 3,8 miljoonaa euroa ja Eläketurvakeskus suoritti ennakkoa kuukausittain 30 eläkelaitokselle yhteensä 8,5 M€.

Päätökset ennakoista ajalle 1.7. – 30.11.2003 annettiin 19.6.2003. Niiden perusteella 4 eläkelaitosta suoritti Eläketurvakeskukselle ennakkoa kuukausittain 4,9 miljoonaa euroa ja Eläketurvakeskus suoritti 30 eläkelaitokselle kuukausittain 8,1 miljoonaa euroa.

Päätökset joulukuun ennakoista annettiin 20.11.2003. Niiden perusteella 3 eläkelaitosta suoritti Eläketurvakeskukselle ennakkoa yhteensä 9,4 miljoonaa euroa ja Eläketurvakeskus suoritti 31 eläkelaitokselle ennakkoa 12,1 miljoonaa euroa.

Valtio suoritti ennakkona YEL-eläkkeiden kustannuksista Eläketurvakeskukselle tammi-kesäkuulta 28,1 miljoonaa euroa, heinä – marraskuulta 16,2 miljoonaa euroa ja joulukuussa 2,7 miljoonaa euroa. Ennakoiden yhteismäärä per 1.7.2004 oli 49,4 miljoonaa euroa.

3.2.6 Vastuunjaon tarkastelua

YEL-vastuunjakoa varten saadut tiedot tarkistettiin Eläketurvakeskuksessa vastaavalla tavalla kuin TEL-vastuunjaon tiedot. Havaitut epäselvyydet ja puutteellisuudet on yleensä selvitetty puhelimitse tai sähköpostitse. Eläkelaitokset osallistuivat ennakkoselvittelyyn vuonna 2003 vastuunjakoperusteiden mukaisesti.

Eläkelaitoksen hyvityksen ja maksun erotus oli positiivinen 48 eläkelaitoksen osalta, kun ei oteta huomioon vastuunjaon ennakkoa ts. nämä saivat vastuunjaosta. Eläkelaitoksista 4 suoritti maksun ja hyvityksen erotuksen Eläketurvakeskukselle.

4 Muuta kustannusjakoa, selvitystä ja tarkastusta

4.1 Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu

Työttömyys- ja eräiltä koulutusajoilta vuodelta 2003 karttuvan eläketurvan kulujen peittämiseksi Työttömyysvakuutusrahasto suoritti vakuutusmaksun Eläketurvakeskukselle.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön päätöksen mukainen lopullinen maksu määrätään 1. heinäkuuta tapahtumavuoden tasoon. Vuoden 2003 maksu 1.7.2003 oli 369 miljoonaa euroa. Työttömyysvakuutusrahasto maksoi vakuutusmaksusta ennakoon vuonna 2003 kuukausittain 27,7 miljoonaa euroa. Koska lopullinen vakuutusmaksu oli suurempi kuin enakkona oli maksettu, Työttömyysvakuutusrahasto maksoi tarkistuseränä 30.11.2004 38,7 miljoonaa euroa.

Eläketurvakeskus tilittää Työttömyysvakuutusrahaston suorittaman vakuutusmaksun edelleen eläkelaitoksille kahden päivän kuluttua siitä, kun Työttömyysvakuutusrahasto on maksanut erän Eläketurvakeskukselle. Eläkelakien kesken maksu jaetaan niiden piiriin kohdistuvien ansioon suhteutettujen työttömyys- ja eräiden koulutuspäivien suhteessa.

Vuoden 2003 maksusta hyvitetiin ensin suorina osuuksina Kuntien eläkevakuutukselle 19,7 % ja Kirkon keskusrahastolle 0,7 %. Jäljelle jäävästä osuudesta vähennettiin Eläketurvakeskuksen kustannusosuus 0,42 %, jonka jälkeen loput jaettiin yksityisen sektorin palkansaajia koskevien eläkelakien (TEL, LEL, TaEL ja MEL) kesken.

Tämä jäljelle jäävä osa jaetaan siten, että LEL Työeläkekassalle (Eteralle) ja Merimieseläkekassalle maksetaan suoraan osuudet, joilla LEL- ja MEL-aloihin kohdistuvat ansioon suhteutetut työttömyys- ja erät koulutuspäivät suhteellisesti tarkasteltuina ylittävät TEL-TaEL-alojen vastaavat päivät. Muun osan maksusta Eläketurvakeskus hyvittää yksityisen sektorin eläkelaitoksille (Maatalousyrittäjien eläkelaitosta lukuun ottamatta) eläkkeiden vastuunjaon yhteydessä. Maksu käytetään TEL-LEL-TaEL-MEL -vanhuuseläkkeiden yhteisesti kustannettavien osien kustantamiseen.

Vuonna 2003 LEL Työeläkekassan saama suora osuus oli 6,9 % ja Merimieseläkekassan 0,5 %. Eläketurvakeskus jakoi jäljelle jäävän osan lopullisen vastuunjaon ennakkomaksuna TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitoksille laitosten tasausmaksutulon ja tasausrahaston suhteessa. Jaettavaa oli kuukausittain tammikuusta joulukuuhun 2003 20,03 miljoonaa euroa. Ennakkomaksu jaettiin tuoreimman tiedossa olevan tasausmaksutulon ja tasausrahaston perusteella. Vastuunjaossa lopullinen maksu otettiin huomioon q^a -kerrointa (katso kohta 3.1.2) määrättäessä, jolloin se jakautui eläkelaitosten kesken kunkin laitoksen vuoden 2003 tasausmaksutulon ja 31.12.2002 tasossa olevan tasausrahaston perusteella. Eläkelaitosten saaman ennakkomaksun ja lopullisen maksun ero näkyy liitteen 1 taulukossa 7. q^a -kerrotimeissa huomioitu TEL-LEL-TaEL-MEL-erä oli 270,8 miljoonaa euroa (1.7.2003 tasossa).

4.2 Eläke-Kansan konkurssista aiheutunut vastuunjakoselvittely

Eläkevakuutusyhtiö Kansa asetettiin konkurssiin 30.12.1994, jolloin sen vastuulla olevat vakuutukset ja omaisuus siirrettiin Eläke-Kansan erityiseen selvityspesään. Selvityspesä luovutti Eläke-Kansan TEL-vakuutuskannan 1.1.1997 kannanluovutus sopimuksella viidelle eläkevakuutusyhtiölle (Eläke-Sampo, Ilmarinen, Eläke-Varma, Tapiola ja Verdandi).

Vakuutuskantaa vastaanottaneille yhtiöille syntyi kannanluovutuksesta ns. kannansiirtosaamista, joka 1.1.1997 oli 873 miljoonaa euroa. Kannansiirtosaaminen jakautuu saamiseksi Eläke-Kansan selvityspesältä ja saamiseksi eläkelaitosten yhteisvastuusta. Saaminen selvityspesältä tarkoittaa sitä omaisuutta, joka on vielä selvityspesän hallussa. Selvityspesä realisoi pesään kertyneen omaisuuden ja siirtää omaisuudesta kertyneet varat vakuutuskannan vastaanottajille Eläke-Kansasta aiheutuneen eläkevastuun katteeksi.

Yhteisvastuusaaminen peritään osana TEL-LEL-TaEL-vakuutusmaksua sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Lopullinen yhteisvastuusta eläkelaitoksille aiheutuva kulu riippuu selvityspesän omaisuuden arvosta.

Taulukko 3. Eläke-Kansan selvittelyyn liittyvä rahaliikenne vuonna 2003.

Tilanne 31.12.2002	Milj. €
Saaminen selvityspesältä	74,0
Saaminen yhteisvastuusta	12,6
Kannansiirtosaaminen yhteensä	86,6
Tilanne 31.12.2003	Milj. €
Yhtiöiden selvityspesältä saamat omaisuuserät	10,0
Vakuutusmaksuilla kerätty	11,2
Lyhennetty yhteensä	21,2
Siirtyneen vastuuvelan lisäys	-0,1
Kannansiirtosaamisen korko	-3,5
Saaminen selvityspesältä	64,0
Saaminen yhteisvastuusta	4,9
Kannansiirtosaaminen yhteensä	68,9

Eläkelaitokset vastaavat työntekijäin eläkelain 12 §:n 4 momentin ja sosiaali- ja terveysministeriön 20.12.1996 antaman päätöksen mukaisesti yhteisesti Eläke-Kansan TEL:n mukaisista peruseläkkeistä, rekisteröidyistä lisäeläkkeistä, kuntoutusrahoista tai muista kuntoutuksesta aiheutuneista kustannuksista ja hautausavustuksista siltä osin, kun ne jäävät turvaamatta konkurssin johdosta.

Yhteisvastuun kustannuksiin osallistuivat vuonna 2003 TEL:n mukaista toimintaa harjoittavat vakuutusyhtiöt, eläkekassat ja -säätiöt, LEL Työeläkekassa (Etera) sekä Esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassa (Etera). Kukin eläkelaitos vastaa kuluista määrällä, joka kunakin vuonna vastaa sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaa prosenttimäärää eläkelaitoksessa vakuutettuina olevien työntekijöiden edellä mainittujen lakien alaisista palkoista. Vuonna 2003 tämä prosenttimäärä oli 0,03 eli 11 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa.

Eläketurvakeskus selvittää kalenterivuosittain eläkelaitosten keskinäisen yhteisvastuun jakautumisen Eläke-Kansan konkurssia koskevan perusteen mukaisesti (ETK:n yleiskirje B 11/2001). Lopullinen yhteisvastuusta aiheutuva kulu riippuu selvityspesän omaisuuden arvosta.

Kullekin TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle eläkelaitokselle määrätään vuosittain maksu selvittelyperusteiden mukaisesti ja viidelle Eläke-Kansan kannan vastaanottaneelle eläkevakuutusyhtiölle hyvitys. Selvitys tehdään niin, että kuolettamisvuodelle eläkelaitoksille määrätään neljä kertaa vuodessa suoritettavat/saatavat ennakot, jotka otetaan huomioon kuolettamisvuotta seuraavan vuoden lokakuussa tehtävän lopullisen selvittelyn yhteydessä.

4.3 Luottovakuutusmaksun palautus

Eläketurvakeskus lopetti luottovakuutustoimintansa vuonna 1993 ja luovutti jäljellä olevan luottovakuutuskantansa Garantialle. Jos siirtyneen luottovakuutusliikkeen varat eivät riitä kattamaan luottovakuutuskannasta Garantialle aiheutuvia kuluja, vastaavat TEL-, LEL- ja TaEL- toimintaa harjoittavat eläkelaitokset yhteisesti puuttuvasta määrästä vuoden 2005 loppuun saakka. Vuosina 1993 -1996 TEL:n, LEL:n ja TaEL:n työeläkemaksuihin sisältyi luottovakuutusosa, jolla peitettiin luottovakuutusliikkeestä aiheutuneita tappioita. Vuonna 1997 ei eläkelaitoksilta peritty maksua kulujen kattamiseksi.

Jos siirtyneen luottovakuutusliikkeen tulot ylittävät ETK:n TEL:n 13 a §:ssä ja 13 b §:ssä tarkoitettujen kulujen peittämiseen tarvittavan määrän, Garancia palauttaa syntyneen ylitteen Eläketurvakeskukselle. Vuodesta 1998 lähtien on palautettu ylitettä eläkelaitoksille. Lopullinen palautuksen määrä vuodelle 2003 oli 4,7 miljoonaa euroa 1.7.2003 tasossa.

4.4 Siirtymämaksu

Lakia siirtymämaksusta sovelletaan, kun valtion virastoja, laitoksia ja liikelaitoksia muutetaan osakeyhtiöiksi. Laki siirtymämaksusta annettiin 18.12.1992.

Kun virka- tai työsuhteessa valtioon olevat henkilöt siirtyvät uuden valtionyhtiön palvelukseen, he siirtyvät samalla valtion eläkejärjestelmästä yksityisen eläkejärjestelmän piiriin. Yhtiöittämistä edeltävään työskentelyyn perustuva eläke määräytyy valtion eläkelain (VEL)

mukaan ja uusi työskentely työntekijäin eläkelain (TEL) mukaan. Koska uudet yhtiöt osallistuvat työeläkejärjestelmän yhteisesti kustannettavaan eläkemenoihin suuremmalla osuudella kuin ne itse alkuvuosina aiheuttavat yhteisesti kustannettavia eläkemenoja, on poikettu normaaleista TEL:n mukaisen eläketurvan rahoitusperiaatteista.

Uuden valtionyhtiön vakuuttanut eläkelaitos maksaa kymmeneltä vuodelta valtiolle siirtymämaksua, jolla tuloutetaan osa VEL:stä TEL:iin siirtyneen henkilöstön valtiolle aiheuttamista kustannuksista takaisin valtiolle. Siirtymämaksun suuruus on 80 % vakuutusmaksun tasausosasta ja se koskee vain sellaisia henkilöstön siirtoja, joissa samanaikaisesti siirrettävien lukumäärä on vähintään 200.

Vuodelta 2003 5 säätiötä ja 3 eläkevakuutusyhtiötä maksoi valtiolle siirtymämaksua yhteensä 88 miljoonaa euroa. Valtion eläkerahastoon suoritettun siirtymämaksun perusteena oleva palkkasumma vuodelta 2003 oli 709 miljoonaa euroa.

4.5 EY-siirtomäärät

Laki eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä (EY-eläkesiirtolaki) tuli voimaan 1.3.1999 (165/99). Lain toimeenpanoa koskeva sopimus tuli voimaan 1.6.1999. Lakia on muutettu 4.4.2002 (228/02) voimaan tulleella lailla. Uudella lailla yksinkertaistettiin eläkeoikeuden palauttaminen rahastosiirroksi, eikä palauttaminen edellytä erillistä sopimusta. Lisäksi maksamattomat yrittäjän ja maatalousyrittäjän eläkevakuutusmaksut viivästyskorkoineen voidaan vähentää eläkeoikeuden pääoma-arvosta.

EY-eläkesiirtolakien (165/99) ja (228/02) mukaiset erityisperusteet on jaettu työeläkelaitoksille yleiskirjeillä B 3/99, B 8/2001 ja B 1/2003, EY-eläkesiirtolain edellyttämät lisäykset vastuunjakoperusteisiin yleiskirjeellä B 4/99 sekä lain toimeenpanemiseksi tarvittavat soveltamisohjeet yleiskirjeellä A 17/2002 ja ohjeet EY-eläkesiirtolain soveltamisesta rahoitukseen ja vastuunjakoon yleiskirjeellä B 9/2001.

Vuonna 2003 siirrettiin Suomesta Euroopan yhteisöihin 29 virkamiehen eläkeoikeus, joista 27 virkamiehellä oli yksityiseltä sektorilta kertynyttä eläkeoikeutta. Eläkeoikeuksia siirrettiin yhteensä 0,95 miljoonaa euroa, josta yksityisen sektorin osuus oli 0,68 miljoonaa euroa.

Vastuunjakoon EY-siirtomäärät ilmoitettiin miltei samaan tapaan kuin muutkin vuoden aikana maksetut kertasuoritukset. Erona on se, että EY-siirtomäärään lisätään tai siitä vähennetään vastuunjaossa laskuperustekorko siirtomäärän maksuosuuden eräpäivästä hetkelle 1.7.v. Korko lisätään tai vähennetään, koska etenkin pienten eläkelaitosten näkökulmasta korkokulut maksetun EY-siirtomäärän yhteisesti ja muiden kustannettavista osista saattaisi muutoin nousta kohtuuttoman suuriksi.

Taulukko 4. TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaan karttuneet eläkkeet:

Liite 1

Maksetut eläkkeet sekä rahoituksen ja vastuunjaon perusteina olevat suuret vuonna 2003 (miljoonaa euroa per 1.7.2003)

	Vakuutus- yhtiöt	Eiäke- kassat	Eiäke- säätiöt	TEL yhteensä	LEL (Etera)	TaEL (Etera)	Merimies- eläkekassa	Kaikki yhteensä 1)
Maksetut eläkkeet	5 276,63	224,42	487,17	5 988,22	717,36	14,34	91,95	6 943,32
Maksetut yhteisesti kustannettavat vanhuuseläkkeosat	2 702,53	125,79	240,97	3 069,29	321,92	5,14	37,69	3 518,27
Maksetut yhteisesti kustannettavat muut eläkkeosat	1 459,00	48,92	126,61	1 634,53	242,91	6,50	18,64	1 942,28
Kokonaismaksutulo (B ^b) 2)	6 196,47	195,33	839,69	7 231,49	465,11	97,90	61,09	7 855,60
Tasausmaksutulo (B ^a) 2)	4 416,45	136,19	583,39	5 136,03	337,33	69,26	45,67	5 588,29
Valtion eläkerahastoon maksettu siirtymämaksu	7,48	-	80,82	88,30	-	-	-	88,30
TEL-lisäturvasta maksu tasaukseen (B ^{ht})	17,91	0,35	0,00	18,27	-	-	-	18,27
Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu 3)	213,96	6,23	28,32	248,51	36,61	3,52	3,78	292,42
Tasausvastuu	2 182,21	57,29	287,30	2 526,80	173,10	38,72	25,42	2 764,04
31.12.2002	1 912,06	48,11	254,34	2 214,51	148,58	34,73	22,71	2 420,53
Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttö- myyseläkevastuut per 31.12.2003	33 564,82	1 450,19	3 946,01	38 961,02	3 162,74	151,13	406,80	42 681,70
Vastuuvelka/Vastuut yhteensä per 31.12.2003	44 519,48	1 789,55	4 789,65	51 098,68	4 100,36	234,21	468,92	55 902,17

Yhteisesti kustannettavien eläkemenojen maksun perusteena olevat kertoimet: q^a = 0,4029, q^b = 0,2449

Laskuperusteet: 1.1. - 30.6.2003 4,25 %, 1.7. - 31.12.2003 4,00 %, 1.1.-30.6.2004 4,50 % ja 1.7.-31.12.2004 5,00 %.

1) sisältää Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen maksamat TEL-LEL-TaEL-MEL:n mukaan karttuneet eläkkeosat

2) eivät sisällä Valtion eläkerahastoon maksettua siirtymämaksua

3) sisältää myös LEL Työeläkekassalle (Eteralle) ja Merimieseläkekassalle maksettavat suorat osuudet

4) arvio

Taulukko 5. TEL-LEL-TaEL-MEL:n mukaan karttuneiden eläkkeiden yhteisesti kustannettavat osat ja niiden rahoitus vuonna 2003
(miljoonaa euroa per 1.7.2003)

	Vakuutus- yhtiöt	Eläke- kassat	Eläke- säätiöt	TEL yhteensä	LEL (Etera)	TaEL (Etera)	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien- eläkelaitos	Kaikki yhteensä
Hyvitettävät eläkkeet									
a) vanhuuseläkkeet (E ^a) *	2 701,91	125,79	240,97	3 068,67	321,92	5,14	37,66	84,24	3 517,63
b) työkv.-, työttöm.-, perhe- ja lisäeläkkeet (Eb) *	1 458,79	48,92	126,61	1 634,32	242,91	6,50	18,64	39,70	1 942,07
c) tasauksesta tuleva osa (V ^T)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hyvitys yhteensä per 1.7.2003	4 160,70	174,71	367,58	4 702,99	564,83	11,64	56,30	123,94	5 459,70
Eläkelaitoksen maksu									
a) vanhuuseläkkeistä	2 565,96	74,66	339,67	2 980,30	197,03	42,19	27,74	-	3 247,26
b) työkv.-, työttöm.-, perhe- ja lisäeläkkeistä	1 535,43	48,19	205,64	1 789,26	113,91	23,98	14,96	-	1 942,10
Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu	213,96	6,23	28,32	248,51	16,43	3,52	2,31	-	270,77
Maksut yhteensä per 1.7.2003	4 315,35	129,08	573,63	5 018,06	327,37	69,69	45,01	-	5 460,13

*) sisältää edeltäviin vuosiin kohdistuvia korjauksia.

Taulukko 6. Viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvat selvitykset TEL, LEL, LEL ja MEL:n mukaan karttuneiden eläkkeenosien kustannusten jaosta (miljoonia euroa per 1.7.2003)

	Vakuutus- yhtiöt	Eläke- kassat	Eläke- säätiöt	TEL yhteensä	LEL (Etera)	TaEL (Etera)	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Kaikki yhteensä
Eläkkeenosat, jotka ovat muun kuin maksaneen laitoksen vastuulla									
- MEL-yllitteet (E ^m)	2,57	0,01	0,20	2,78	1,32	0,04	0,00	0,06	4,20
- muut eläkkeet (E ^d)	44,10	3,55	3,99	51,64	5,89	0,24	0,05	7,46	65,28
Yhteensä	46,66	3,56	4,20	54,42	7,21	0,28	0,05	7,52	69,47
Maksu eläkelaitoksen omalla vastuulla olevista eläkkeenosista, joita toinen laitos on maksanut (B ^d , B ^m)	12,26	0,25	0,27	12,78	5,46	0,21	4,20	46,83	69,47

Taulukko 7. Vuoden 2003 TEL-LEL-TaEL-MEL-MYEL -vastuunjaon lopullinen selvittely (miljoona euroa per 30.11.2004)

	Vakuutus- yhtiöt	Eläke- kassat	Eläke- säätiöt	TEL yhteensä	LEL (Etera)	TaEL (Etera)	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Kaikki yhteensä
Vastuunjaon selvittely									
Hyvitys	4 476,24	189,67	395,53	5 061,44	630,07	12,68	61,50	139,86	5 905,55
Maksu	4 376,54	130,97	580,45	5 087,96	336,62	70,62	49,90	49,83	5 594,92
Eläkelaitoksen									
a) saatava vastuunjaosta (+)	293,68	62,58	96,58	452,84	293,45	-	11,61	90,03	847,93
b) suoritus vastuunjakoon (-)	193,97	3,88	281,50	479,36	-	57,93	-	-	537,29
Työttömyysvakuutusrahaston suoritus vastuunjakoon (-)	227,63	6,63	30,13	264,39	38,95	3,74	4,02	-	311,11
Vastuunjaon ennakot									
a) saatava (+)	167,35	63,87	87,21	318,43	290,62	-	7,89	92,90	709,83
b) suoritus (-)	337,37	7,54	308,45	653,35	-	56,48	-	-	709,83
c) osuus Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta	203,48	5,86	26,77	236,11	34,14	2,73	2,16	-	275,14
Lopullinen selvittely (sisältää ennakot)									
a) saatava ETK:lta (+)	119,98	1,26	26,52	147,75			1,56		149,32
b) suoritus ETK:ille (-)	53,74	4,75	16,97	75,46	31,31	4,19		2,87	113,82
Yhteensä	66,25	-3,49	9,54	72,30	-31,31	-4,19	1,56	-2,87	35,50

Eläketurvakeskukselle jäänyt ylitte
per 30.11.2004

Ea-osista	163 142 €
Eb-osista	167 738 €
Yhteensä	330 880 €

Taulukko 8. YEL-eläkkeiden vastuunjaon lopullinen selvitys vuodelta 2003 (miljoona euroa per 1.7.2004)

	Vakuutus- yhtiöt	Eläke- kassat	Eläke- säätiöt	TEL yhteensä	LEL (Etera)	TaEL (Etera)	Merimies- eläkekassa	Maatalous- yrittäjien eläkelaitos	Kaikki yhteensä
Vallion osuus	14,37	8,55	1,32	24,24	8,00	0,67	0,14	7,34	40,40
Hyvitettävät YEL-eläkkeet (E') *)	532,56	21,53	1,32	555,41	8,00	0,67	0,14	7,34	571,57
Avoimet maksut	97,54	0,55	-	98,10	-	-	-	-	98,10
Vastuunjaon perusteena oleva rahasto (B')	615,73	13,53	-	629,27	-	-	-	-	629,27
-Vakuutusmaksuvastuu 31.12.2002	99,69	0,69	-	100,38	-	-	-	-	100,38
-Vakuutusmaksutulo (P)	547,72	13,57	-	561,29	-	-	-	-	561,29
-Teoreettinen hoitokulu (H)	31,68	0,73	-	32,40	-	-	-	-	32,40
Vastuunjaon selvittely	63,97	9,74	1,32	75,03	8,00	0,67	0,14	7,34	91,19
Saatava vastuunjaosta (+)	49,61	1,18	-	50,79	-	-	-	-	50,79
Suoritus vastuunjakoon (-)	73,02	9,90	1,11	84,03	7,68	0,49	0,14	7,32	99,65
Vastuunjaon ennakot (sis. koron)	49,39	0,92	-	50,31	-	-	-	-	50,31
Saatava vastuunjaosta (+)									
Suoritus vastuunjakoon (-)									
Lopullinen selvittely (sis. ennakot)	0,91	0,04	0,22	1,17	0,33	0,18	0,01	0,02	1,71
Saatava vastuunjaosta (+)	10,17	0,47	0,01	10,65	-	-	-	-	10,65
Suoritus vastuunjakoon (-)	-9,26	-0,43	0,21	-9,48	0,33	0,18	0,01	0,02	-8,94
Yhteensä									

*) sisältää edelliseen vuoteen kohdistuvia korjauksia

Liite 3

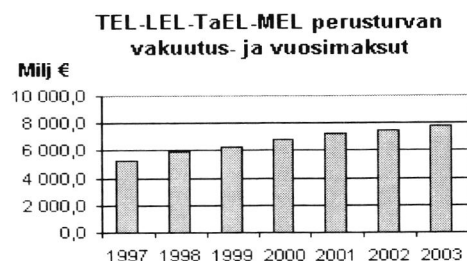
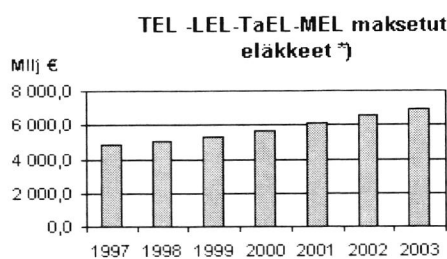
VASTUUNJAKOJÄRJESTELMÄN MÄÄRÄLLINEN KEHITYS

Taulukko 9. TEL-, LEL-, TAEL- ja MEL-vastuunjako.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vastuunjakoon osallistuu laitoksia (kpl)	61	58	55	55	55	54	55
Maksetut eläkkeet (milj.€) *)	4 829,2	5 067,2	5 347,9	5 643,7	6 101,4	6 552,2	6 920,8
Yhteisesti kustannettavat vanhuuseläkkeet (milj. €)	2 230,5	2 381,9	2 549,2	2 735,2	3 015,8	3 269,2	3 518,3
Muut yhteisesti kustannettavat eläkkeet (milj. €)	1 371,9	1 442,5	1 525,8	1 600,5	1 739,4	1 881,5	1 942,3
Vastuunjaon pohjana olevat vakuutus- ja vuosimaksut (milj.€) **)	5 257,7	5 939,6	6 263,0	6 771,1	7 265,0	7 517,5	7 855,6

*) Ei sisällä MEL-ylitteitä

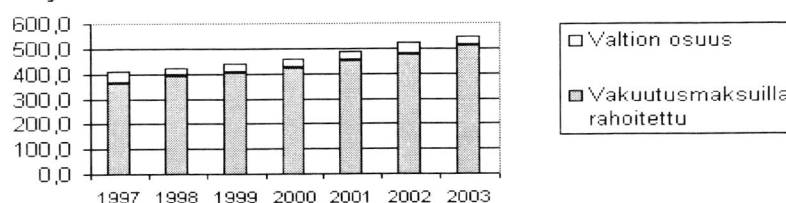
**) ei sisällä siirtymämaksua

Taulukko 10. YEL-vastuunjako.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vastuunjakoon osallistuvia laitoksia (kpl)	55	54	52	52	52	51	52
Maksetut eläkkeet (milj. €)	411,6	424,3	441,5	459,2	489,4	520,1	547,5
Yhteisesti kustannettavat vanhuuseläkkeet (milj. €)	239,8	250,1	260,5	273,3	293,6	311,9	330,2
Muut yhteisesti kustannettavat eläkkeet (milj. €)	171,7	174,2	181,0	185,9	195,8	208,2	217,4
Vastuunjaon perusteena oleva rahasto (By) per 1.7.v (milj. €)	486,7	498,5	503,6	513,5	541,4	568,4	602,8
Valtion osuus per 1.7.v (milj. €)	48,3	34,3	36,7	38,5	37,7	43,5	38,7

Milj. € YEL maksetut eläkkeet

Liite 4

VASTUUNJAON KERTOIMET JA NIIDEN KUVAUKSET

<i>VASTUUNJAON PERUSTEENA OLEVA MAKSU (YEL)</i>				<i>ELÄKE-KANSA</i>	
<i>Vuosi</i>	<i>Maksu</i> <i>(%-palkoista)</i>	<i>Vuosi</i>	<i>Maksu</i> <i>(%-palkoista)</i>	<i>Vuosi</i>	<i>Maksu</i> <i>(%-palkoista)</i>
2005	21,4 / 22,6	1995	20,2	2005	0,00
2004	21,4	1994	19,4	2004	0,00
2003	21,4	1993	18,2	2003	0,03
2002	21,1	1992	16,9	2002	0,07
2001	21,0	1991	16,9	2001	0,2
2000	21,0	1990	16,9	2000	0,2
1999	21,1	1989	14,9	1999	0,2
1998	21,1	1988	13,8	1998	0,1
1997	20,7			1997	0,1
1996	20,4			1996	

Jos TEL:n tai MEL:n mukaan karttuva eläke sisältää vähimmäisturvan parannuksia, kuten alennettua eläkeikää, vastuunjaon perusteena oleva maksu on vastaavasti korkeampi.

Q-KERTOIMET

<i>Vuosi</i>	<i>q^a</i>	<i>q^b</i>	<i>KUVAUS</i>	
2003	0,4029	0,2449	<i>q^a</i>	Eläkelaitosten vastuulla oleva yhteisesti kustannettava vanhuuseläkemeno suhteessa näiden eläkelaitosten tasausmaksutulojen ja tasausvastuiden yhteismäärään.
2002	0,4178	0,2475		
2001	0,3586	0,2343		
2000	0,3754	0,2317		
1999	0,4141	0,2401		
1998	0,4241	0,2396	<i>q^b</i>	Eläkelaitosten vastuulla oleva muiden kuin vanhuuseläkkeiden yhteisesti kustannettava eläkemeno suhteessa näiden eläkelaitosten vastuunjaon perusteena olevaan maksutuloon.
1997	0,4187	0,2574		
1996	0,4423	0,2542		
1995	0,4279	0,2647		
1994	0,3886	0,2872		
1993	0,4987	0,3063		
1992	0,4992	0,3547		
1991	0,3922	0,2656		
1990	0,4101	0,2285		
1989	0,4593	0,2703		
1988	0,4344	0,2955		

VASTUUNJAON ENNAKKOKERTOIMET

<i>Vuosi</i>	<i>h</i>	<i>m</i>	<i>s</i>		
2005	1,00000	1,00000	0,999978	h)	Vastuunjaon ennakkoiden määrittämisessä tarvittavat kertoimet.
2004	1,00000	1,00000	1,000164	m)	
2003	1,01308	0,98932	0,99997	s)	
2002	1,00312	0,98351	0,99995		
2001	1,00459	0,99812	1		
2000	1,00712	1,00401	0,99984		
1999	1,03453	1,02291	1,00014		
1998	1,02420	1,00634	1,00003		
1997	1,00367	1,01845	0,99998		
1996	1,00732	1,02651	0,99967		
1995	0,99949	1,03281	0,99959		
1994	1,00510	1,00824	1,00022		
1993	1,00292	1,02319	0,99996		
1992	0,99161	1,00815	0,99972		
1991	1,00391	1,00699	1,00010		
1990	1,00575	1,01393	0,99996		
1989	1,00600	0,99484	0,99989		
1988	1,00863	0,98664	0,99995		

ETK-KUSTANNUSKERROIN / LUOTTOVAKUUTUSKERTOIMET

<i>Vuosi</i>	<i>e</i>	<i>e'</i>	<i>e''</i>		
2005	0,0044	-	-	e	ETK:n kustannuserroin vastuunjaon perusteena olevasta maksutulosta.
2004	0,0054	0	0,0007		
2003	0,0042	0	0,0006		
2002	0,0037	0	0,0025		
2001	0,0037	0	0,0025	e'	Luottovakuutustoiminnan korvauserroin.
2000	0,0041	0	0,0035		
1999	0,0042	0	0,0052		
1998	0,0042	0	0,0029	e''	Luottovakuutustoiminnan korvauksista kertyneen ylitteen palautuserroin.
1997	0,0043	0			
1996	0,0043	0,0147			
1995	0,0041	0,0198			
1994	0,0041	0,0198			
1993	0,0040	0,0165			
1992	0,0045				
1991	0,0039				
1990	0,0040				
1989	0,0044				
1988	0,0053				

TVR-MAKSU (%)

<i>Vuosi</i>	<i>m(LEL)</i>	<i>m(MEL)</i>	<i>m(KuEL)</i>	<i>m(KiEL)</i>	
2003	6,9	0,5	19,7	0,7	m(Ku
2002	7,5	0	19,0	0,7	EL)
2002*	7,0*	0*	21,1*	0,8*	m(Ki
2001	6,3	0	23,1	0,7	EL)
2000	6,2	0	24,1	0,8	m(LE
1999	8,3	0,1	26,2	0,3	L)
1998	8,9	0	24,4	0,4	m(M
1997	10,8	0	24,4	0,3	EL)
1996	11,8	0	24,4	0,3	
1995	10,8	0	22,5		
1994	15,3	0	18,7		
1993	17,6	0	15,7		
1992	19,3	0,3	14,2		
1991	20,3	1,2	20,2		
1990	15,1	1,8	21,0		
1989	16,4	2,2	17,8		
1988	17,6	2,3	14,8		

Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksun jaossa tarvittavat kertoimet.
*arvio, käytetty vuoden 2003 ennakoitujen määräämiseen.

VANHUUSLÄKKEIDEN RAHASTOITUJEN OSIEN KOROTUSKERROIN

<i>Vuosi</i>	<i>(1 + i_v)</i>	
2004	1,0202	Korotus 31.12.2000-31.12.2004 tehtiin 31.12.v elossa olevien henkilöiden (sekä työsuhteessa että eläkkeellä olevien) vanhuuseläkkeiden rahastoituihin osiin.
2003	1,0182	
2002	1,0264	
2001	1,0327	Korotus 31.12.1993 tehtiin niiden henkilöiden vanhuuseläkkeiden rahastoituihin osiin, jotka olivat täyttäneet 23 vuotta, mutta eivät olleet täyttäneet vanhuuseläkeikää eikä olleet varhennetulla vanhuuseläkkeellä.
2000	1,0296	
1993	1,007	Korotus 31.12.1990 tehtiin niiden henkilöiden vanhuuseläkkeiden rahastoituihin osiin, jotka olivat täyttäneet 45 vuotta, mutta eivät olleet täyttäneet vanhuuseläkeikää eikä olleet varhennetulla vanhuuseläkkeellä.
1990	1,012	

Liite 5**ELÄKETURVAKESKUS**

Suunnittelu- ja laskentaosasto

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

24.11.2004

LYHYEN AIKAVÄLIN MAKSUTASOENNUSTE Vaihtoehto: Tasaisesti nouseva**Taloudelliset oletukset**

Vuosi	INDEKSIT				tt-aste	Palkkasumman kasvu				Korko		
	TEL a.65	pk	y.65	infl. %		ans.t. %	TEL	LEL	TaEL	MEL	<1.7	%1.7
2002	2054		1968	1.6	3.6	9.1	2.8	2.5	11.2	-0.6	5.25	5.25
2003	2103		2002	0.9	3.8	9.0	2.9	5.2	8.6	1.6	4.25	4.00
2004	2151	1.000	2028	0.2	3.6	9.0	4.1	7.0	9.2	-8.0	4.50	5.00
2005	2191	1.028	2047	1.7	2.5	8.7	3.4	4.0	5.0	2.0	4.75	4.75
2006	2241	1.053	2089	2.0	3.0	8.3	4.0	4.0	5.0	2.0	4.75	4.75

TEL-maksun pysyvät osat %

Vuosi	VE	TK	TT	Muut	Hyvitys	Tasaus	Yhteensä
2002	2.9	1.6	1.1	1.0	0.6	15.1	21.1
2003	2.9	1.4	0.9	1.1	0.2	15.3	21.4
2004	2.9	1.3	0.8	1.1	0.2	15.5	21.4
2005	3.0	1.3	0.3	1.0	0.3	16.3	21.6
2006	3.0	1.5	0.1	1.0	0.2	16.2	21.6

Keskimääräinen TEL-maksu sekä palkansaajan ja työnantajan maksu

Vuosi	Keskim. TEL-maksu	Keskim. TEL-maksu ilman 53 v. kor.	Palkansaajan maksu-% Kaikki/a53v	y53v	Työnantajan maksu-%
2003	21.4	21.4	4.60		16.80
2004	21.4	21.4	4.60		16.80
2005	21.6	21.4	4.60	5.80	16.80
2006	21.6	21.4	4.60	5.80	16.80

Palkkasumman kehitys

Vuosi	Palkkasumma Sv		kSv (sis. tak. korj. ja TEL:n alen.eläkeiän vaik.)				
	Me	Muutos %	TEL Me	LEL Me	TaEL Me	MEL Me	Yhteensä Me
2002	35877.1	2.8	33275.8	2083.6	431.2	280.0	36070.5
2003	36971.0	3.0	34204.6	2173.4	457.5	285.5	37121.0
2004	38541.8	4.2	35607.0	2325.6	499.6	262.6	38694.8
2005	39870.6	3.4	36817.7	2418.6	524.5	267.9	40028.7
2006	41465.9	4.0	38290.4	2515.3	550.8	273.2	41629.7

Eläkemeno ja tasauseläkekemeno

Ei sisällä MEL-ylitettä, sisältää TEL-lisäturvan

Vuosi	E	Muutos	EA	EB	E A + E B		
	Me	%	Me	Me	Me	% E	% kSv
2002	6552.2	7.4	3269.2	1881.5	5150.7	78.6	14.3
2003	6920.8	5.6	3518.3	1942.3	5460.6	78.9	14.7
2004	7329.0	5.9	3832.3	1952.1	5784.4	78.9	14.9
2005	7699.9	5.1	4076.8	1937.3	6014.1	78.1	15.0
2006	8254.3	7.2	4419.5	1977.0	6396.5	77.5	15.4

LYHYEN AIKAVÄLIN MAKSUTASOENNUSTE Vaihtoehto: Tasaisesti nouseva

Tasauksen perusteena oleva maksutulo

Vuosi	yv- maksu %	Perusturvan maksutulo, Me, josta siirtymämaksu					Yht.	valtiolle
		TEL	LEL	TaEL	MEL			
2003	21.4	7319.8	465.1	97.9	61.1	7943.9	88.3	
2004	21.4	7619.9	497.7	106.9	56.2	8280.7	48.4	
2005	21.6	7952.6	522.4	113.3	57.9	8646.2	2.1	
2006	21.6	8270.7	543.3	119.0	59.0	8992.0	0.0	

Vuosi	Tasausmaksutulo, perusturva Me					Muut tulot, Me	
	TEL	LEL	TaEL	MEL	Yhteensä	TVR	BBL
2003	5224.3	337.3	69.3	45.7	5676.6	270.8	18.3
2004	5509.6	365.5	76.6	42.5	5994.2	280.5	24.3
2005	5991.0	399.2	84.6	45.2	6519.9	280.5	24.2
2006	6192.4	412.7	88.3	45.9	6739.2	275.7	24.0

Vuosi	Maksun tasausosat %				Qa	Qb
	TEL	LEL	TaEL	MEL		
2003	15.30	15.78	15.35	18.38	0.4029	0.2449
2004	15.50	15.98	15.55	18.58	0.4049	0.2342
2005	16.30	16.78	16.35	19.38	0.3809	0.2254
2006	16.20	16.68	16.25	19.28	0.4139	0.2172

Vakuutustekniset vastuut ja vastuovelka

Vuosi	Perusturvan VIU-vastuu, Me					Täyd.kerr. Me
	TEL	LEL	TaEL	MEL	Yht.	
2003	38961.0	3162.7	151.1	406.8	42681.7	457.0
2004	41300.8	3299.4	172.3	423.5	45196.1	750.9
2005	44564.6	3500.6	211.3	447.2	48723.6	793.1
2006	46945.1	3625.8	238.9	463.2	51273.1	853.9

Vuosi	Perusturvan vanhuuseläkevastuu Me					Korotusprosentit		
	TEL	LEL	TaEL	MEL	Yht.	Iv1	Iv2	Iv3
2003	32902.6	2384.8	119.0	316.1	35722.4	1.29	0.53	0.00
2004	35220.2	2519.2	136.1	336.2	38211.6	2.02	0.00	0.00
2005	37736.4	2666.2	157.2	357.4	40917.2	1.98	0.00	0.20
2006	40366.3	2816.9	180.1	379.2	43742.5	1.99	0.00	0.19

Vuosi	Tasausvastuu VT(v), Me				Yht.	Vastuuvelka (LEL, TaEL, MEL Me /E Tilinpäätös- vastuuvelka)		
	TEL	LEL	TaEL	MEL		Me	/E	
2003	2526.8	173.1	38.7	25.4	2764.0	55902.2	8.1	
2004	3078.2	216.9	45.3	28.7	3369.1	59650.2	8.1	
2005	2917.8	211.1	42.2	26.8	3198.0	63660.6	8.3	
2006	3582.9	257.2	51.6	30.7	3922.5	67646.7	8.2	

Vuosi	VT(v)	"EMU-puskuri"		Lisärahoastointi		Lisärahoastointi	
	% (EA+EB) (v+1)	Me	% Sv	Me	Iv2 % Sv	Me	Iv3 % Sv
2002	44.06	769	2.14	0.0	0.00	0.0	0.00
2003	47.78	1029	2.78	185.6	0.50	0.0	0.00
2004	56.02	1565	4.06	0.0	0.00	0.0	0.00
2005	50.00	1279	3.21	1040.7	2.60	80.1	0.20
2006	57.46	1875	4.52	0.0	0.00	83.3	0.20

Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja 2004

- 1/2004 Yksityisen sektorin työsuhteet vuonna 2002
- 2/2004 Yritysten työeläkemaksut vuonna 2002
- 3/2004 Eläkejärjestelmien alueelliset erot
- 4/2004 Eläkkeellesiirtymisikä työeläkejärjestelmässä vuonna 2003
- 5/2004 Työeläkekuntoutus vuonna 2003
- 6/2004 Yksityisen sektorin piiriin kuuluvat 1-vuotisikäluokittain vuonna 2003
- 7/2004 Yksityisen sektorin työsuhdetilastot vuonna 2003

Eläketurvakeskuksen tilastoraportteja 2005

- 1/2005 Eläkkeelle siirtymisikä työeläkejärjestelmässä vuonna 2004
- 2/2005 Tilastoraportti vuoden 2003 kustannustenjakoon